

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporvm Non Tantvm, Eorvmqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolviones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Instrumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10421

Secundò, quando ex jutis actione, & in conscientia, tam luci cessantis, quam damni emergentis, vide Innoc. *incap. in civitate*, Ant. Butt. & Abb. *in cap. salubriter, & in dict. cap. in civitate de usur. & gl. in cap. conquestus, eod tit. Nav. cap. 17. num. 211. Sylv. in versio. usura. 1. §. 19. Mar. quest. 1. de indic. crimin. vel civil. numero 37. & infra, Armilla in versiculo. usura, numero 14. Soto libro 6. quest. 1. artic. 3. & non potest deduci in pactum, & semper, quod est verum, potest sumi, non solum ad decem pro centenario, sed quindecim, & viginti, Guid. Pap. *tract. de usur. numero 16.* & Covar. *lib. 2. cap. 1. var. resol. per totum D. Ant. 2. p. tie. 1. capit. 17. numero 14. Afflict. decis. 20. & 30. D. Thom. 2. 2. quest. 78. artic. 2. Flor. Theol. in 4. sent. *tract. de usur. artic. 5. difficult. 3.* & hoc interesse potest exigi. Primiò, ratione moræ. Secundiò, coactionis. Tertiò quando deducitur in pactum, Navar. loc. citat. numero 211. *versicul. quia non accipit, & num. 215. Covar. loco citato 4. numero 1. Navar. in c. unico, de offic. jud.***

Tertiò, quando debeatur genero ratione dotis non soluta, vel à principio, vel tempore promisso, vide Covar. *loc. citato, in cap. salubriter, de usur. & ibi Doctor.*

Quartò, quando vidua relicta possit petere interesse dotis sibi non restituta, vide Afflict. *decis. 248 & 291. Sot. lib. 6. questio 1. articulo 2. de insiu. & jure. Sylv. in versiculo, usura, 3. Caiet. 2. 2. quest. 78. articulo 2. ad 6. Ang. in versic. dos, §. ultim. Navar. cap. decimo septimo. numero 213. Covar. loc. cit.*

Quintò interesse, seu usura statim

currit venditori contra emptorem habentem rem emptam, & non solventem pecuniam, Capyc. *decis. 187. num. 6.*

Sextò, tribus modis debetur, & potest peti interesse. Primiò, ratione moræ, vel doli, gloss. *in cap. conquestus, de usur. per cap. dilecti, de foro comp. & o per venit, & cap. constitutus, de fideijs. Secundiò, quando quis mutavit non libertate, sed vi, regibus, civitatibus, dominis. Tertiò, quando mutuatarius tempore mutui fuit de hoc monitus, & fuit contentus illud unà cum forte mutuata solvere. D. Th. 2. 2. q. 78. art. 2. ad 7. quibus tribus casibus non solum licet accipere, sed etiam à principio pacisci de summa, quæ ultra fortem sibi repetenda est. Sot. *lib. 6. qu. 1. artic. 3. de just. & jure. Nav. in cap. si se- neraveris, notab. 15. num. 42.**

Septimiò, an liceat sumi interesse ante moram, vel culpam, si pecunia sit mutuata à negotiatore; & per hoc cessavit à negotiatione? Respondetur, quod sic; Navar. loc. cit. *num. 43. & 44.*

INSTRUMENTUM.

Primiò, si instrumentum de falso redarguitur, debet exhiberi protocolum, Guid. Pap. *quest. 19. n. 4. & quid si non inveniatur protocolum, vide Covar. tract. quest. cap. 3. Capyc. decis. 40. num. 1. & 2. Caputaq. decis. 3. 2. par.*

Secundiò, abbreviatura Notarii non probatur, & fidem facit, ut possit in publicam formam redigi, seu levati, Guid. Pap. *loc. cit. num. 1.*

Tertiò, protocolum non sufficit ad probandum, & si producatur protocolum, & instrumentum simul, potius

N n 2

protocollo, quām instrumento standum est. sed requiritur scriptura extensa, Rebuff. in 3. par. sig. in ver. datum, num. 4.5.6. & 7.

Quarto, instrumenti copia, extracta à processu, ubi præsentatum fuit, facit fidem, Guid. Pap. quest. 71. num. 1. vide c. 2. & ibi gloss. in ver. Authentica de fide instrum. oppositum videtur dicere Caput aquens. dec. 101. licet loquatur pendentे lite, idem de Scriptura extracta à processu, que extractione totius processus, non facit fidem; idem decis. 113. par. 3.

Quinto, copia alicuius scripturæ non facit fidem, nec in iudicio, nec extra, nisi originale, dec. Rot. 8. de dolo & conatu in noviss. vide Covat. pract. quest. cap. 19. numero 1. ad decis. Guid. Pap. potest dici primò, quod ita servatur in partibus Franciæ; secundò, quod valet in antiquioribus, ita Covat. loc. cit. cap. 2. num. 6. & cap. 20. numero 4. ver. 6. & cap. 22. numero 1.

Sexto, quæ circumstantiae requirantur ad hoc, ut instrumentum possit liquidari? vide Maran. 6. p. attu 8. num. 32. & infra.

Septimo, quæ sint necessaria ponenda in instrumento, & an sine eis dicatur nullum, vel falsum, vide Covat. loc. tit. c. 20. num. 1. & infra.

Octavo, cui magis credendum sit, scriptura, testamento, seu instrumento, antestibus deponentibus contra dictas scripturas, vide gloss. in cap. cum Ioannes, in versie. quodlibet instrumenti, de fide instr. Gloss. in cap. si testes, 4. quest. 2. decis. Rot. 3. de offic. vic. in noviss. num. 4. Apollonia in regula pluralis, de reg. iur. lib. 6. &

quot testes requirantur ad illidendum instrumentum, seu testamentum, vide Covat. loc. cit. cap. 20. numero 6. conclus. 1. & 2. ubi concludit, sufficere duos fide dignos, etiamsi in instrumento fuerint plures scripti, & lib. 3. cap. 13. numer. 11. variar. resol. & Fel. in d. cap. 35. & Foller. pract. crim. f. 135. num. 64. Innoc. in dict. cap. Ioannes, num. 2. gloss. in cap. in nostra, de test. & Caput aquens. decis. 100.

Nonò, instrumentum liquidum non admittit compensationem, Afflict. decis. 382. num. 6. quamvis oppositum sentiant alii Doctores, prout dixi in ver. compensatio, num. 6. & 7.

Decimo, instrumentum dotale admissit compensationem, Afflict. dec. 121. & sic non habet executionem sicut instrumentum liquidum.

Undecimo, instrumentum alienationis rerum ecclesiasticarum ex diuturnitate præsumitur habere solennitatem, idem decis. 368. num. 7.

Duodecimo, instrumentum divisionis probat dominium, Afflict. dec. 14. n. 2.

Decimotertio, instrumentum confectum à Notario vasallo, pro vel contra Baronem suum, an probet, vide Vinc. de Franch. decis. 118. num. 1. ubi negativè responderet.

Decimoquarto, instrumentum quomodo reddatur suspectum, vide Abb. in cap. cum venerabilis, numero 6. & 8. de derelig. domib.

IURIS DICTIO.

Primo, urisdictio an possit exerceti ab Episcopo inter suos subditos invitatos, tamen in aliena Diocesi, etiam de licen-